

בש"פ 6696/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6696/16

לפני:
כבוד השופט י' דנציגר
פלוני

העוטרת:
לפניה:

נ ג ז

המשיבה:

מדינת ישראל

עתירה לגילוי ראייה לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971
חדש, התשל"א-1971

בשם העוטרת:
עו"ד יגאל דותן

בשם המשיבה:
עו"ד חיים שוויצר

החלטה

לפניה עתירה לגילוי ראייה לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: הפקודה).

תמצית הרקע העובדתי והחלטות קודמות

1. ביום 10.4.2016 הוגש נגד העוטר כתב אישום המיחס לו עבירות רצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. לאחר הגשת כתב האישום נעצר נאשם נוסף (להלן: הנאים 2) וביום 13.6.2016 הוגש כתב אישום מאוחד ומתחוקן כנגד העוטר והנאשם 2 (להלן: הנאים) המיחס לשניהם ביצוע בצוותא חרדה של עבירות רצח כאמור.

עמוד 1

בתמצית יאמר, כי לפי המפורט בכתב האישום המאוחד והמתוקן, ביום 15.1.2016 נסע אחיו של הנאשם 2 (להלן: מוחמד) יחד עם אחרים לאזורי גשר עד הלום, בסמוך לאשדוד, ונקלע לקטטה. בשלב כלשהו, התקשר מוחמד לנאנש 2 ומספר לו כי הוכה על ידי מי מהאחרים. בהמשך, בסמוך לשעה 20:23 התקשר הנאנש 2 לעוטר, ששחה אותה עת בביתו, ואמר לו: "למוחמד יש בעיות באזורי אשדוד", או משפט דומה לכך, וביקש ממנו להגיע עם נשקו האישי - מתווך שירותו של העוטר בשירות סדר בצה"ל - לכיביש הראשי שליד ביתו. עוד בהמשך, אסף הנאנש 2 את העוטר והם נסעו יחד עם אחרים ברכבו של הנאשם 2 (להלן: הרכב) - כאשר העוטר נהוג ברכב - דרומה על כביש 40. זאת, כאשר רכב נוסף, בו מוחמד, נסע לפניו רכבים. בשלב כלשהו במהלך הנסיעה, בקטטuccbis שבחן צומת פלוגות לצומת בית קמה, הבחינו יושבי הרכב ברכבו של המנוח. לאחר שמוחמד אישר - בשיטת טלפון עם הנאנשים - כי ברכבו של המנוח ככל הנראה נמצא או נמצא מein מי מבין האחרים שהשתתפו בקטטה, המשיכו הרכבים בנסיעת מהירה אחורי רכבו של המנוח. כkilometer וחצי מצפון לצומת בית קמה, האט או עצר העוטר את הרכב בשוללים הימניים של הכביש, לכיוון דרום, סמוך לצומת. גם המנוח האט את מהירותו נסיעתו או נעצר במקביל לרכב. בשלב זה, התפתחו חילופי דברים בין הנאנשים למנוח מבעד לחלונות הפתוחים של הרכבים. לאחר זמן קצר, עצר העוטר את הרכב והמנוח עצר אף הוא. בסביבות השעה 01:50 יצאו הנאנשים מהרכב, כאשר מי מהם אוחז בנשק וירוה לעבר רכבו של המנוח כ-15 יריות, מרחק קרוב. אחד הבדורים חדר אל ראשו של המנוח. המנוח ניסה להשתלב בנתיב הנסיעה על מנת להימלט מהיר, אך נעצר ככל הנראה בשל פגיעה הגדור בראשו, איבד שליטה על הרכב, חזר אל שלו הכביש, עלה על גבעה סמוכה ונעצר. מיד לאחר הירוי, שבו הנאנשים או מי מהם עם הנשק אל הרכב וنمלוטו מהמקום בנסיעת מהירה. מותו של המנוח נגרם מעבר קליע דרך ראשו כתוצאה מהיריו שירו הנאנשים או מי מהם.

2. ביום 14.7.2016 הוציא שר הביטחון, מר אביגדור ליברמן, تعודה בדבר ראיות חסויות בתיק, בהתאם לסמוכות שהוקנעה לו בסעיף 44 לפוקודה. זאת, כיוון שמספרת ראיות ופרטיה מידע הנוגעים לכתב האישום עלולה לפגוע בביטחון המדינה. עוד נקבע כי החסין חול על רשימת החומר והמידע החסומים תחת תעודה זו, לרבות כל פרט מזהה לגיביהם או אשר יש בו כדי להעיד על מהותו, הקפו וכמותו של החומר החסוי ולמעט העובדה כי מדובר במידע מודיעיני וחומר חקירה חסוי".

מכאן העדרה שלפני.

הטענות בעדרה

3. העוטר מטעים - באמצעות בא-כחו, עו"ד גאל דותן - כי תעוזת החיסין הועברה ללא פרפראות ומבל' שניתנה אינדיקציה כלשהי ביחס לטיב החומר החסום תחתיה, כאשר היא "כללית, סתמית וסתומה". בנגדו לתקים אחרים בהם חומר החקירה כולל ראיות שהושגו בפעולות של השב"כ וכן אינדיקציות ישרות או עקיפות לפעולות חקירה שביצע השב"כ, כך נטען, בחומר החקירה שהוגש לעין העוטר בתיק דן אין ذכר לראיות שהושגו או פעולות חקירה שבוצעו על ידי השב"כ. על כן, טוען העוטר כי התעודה עומדת בסתריה מוחלטת להוראות סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החוק), כאשר המחוקק הבהיר באופן מפורש בין חומר החקירה עצמו לבין רשימת כל החומר שנאסף ונרשם בידי הרשות החקורת. לטענת העוטר, בהעדך רשיימת חומר חקירה מלאה ובאי אינדיקציה כלשהי, ولو כללית ומרומצת, באשר לטיב החומר החסוי או אף לעצם קיומו של חומר חסוי ממשי, הוא עומד לפני שוקת שבורה, שכן הוא נודע כל יכולת מעשית לבאר מדוע הוא סבור כי החומר החסוי חיווי להגנתו או, לפחות, עשוי לתרום לה.

4. המשיבה מתנגדת - באמצעות בא-כחיה, עו"ד חיים שייצר - לחשיפת החומר החסוי וטענת כי אין בחומר החסוי "דבר וחצי דבר היכול לשיע על הגנה". עוד טוענת המשיבה כי יש לבחון את החומר החסוי מנוקודת המבט של מה שמועיל להגנה בקו הגנתה וסוקרת את התשתית הראיתית הלאכoriaית הקיימת, לדידה, בתיק דנא.

עמוד 2

5. לאחר שהתקיים לפניהם דיון במעמד שני הצדדים קיימי - בהסכמה בא-כח העותר - דיון במעמד צד אחד וב偶尔ים סגורות, במהלךו שמעתי את הסבריו של בא-כח המשיבה. עם תום הדיון עינתי בחומר החסוי ונחיה דעתך כי יש לדחות את העתירה.

6. כבר עמדתי בעבר על כך שבchinתה של עתירה לגילו ראייה חסואה לפי סעיף 44 לפקודה נעשית בשני שלבים. בשלב ראשון, יש לבדוק האם החומר החסוי אכן כוסה תחת תעוזת החסין. אם התשובה לשאלת זו חיובית, יש להמשיך ולבחון, בשלב שני, את טיבו של החומר החסוי ואת מידת חשיבותו להגנת העותר. אף אם נמצא בית המשפט כי אכן יש בחומר החסוי משמעות מסוימת – שאינה חיונית להגנתו של העותר – עליו לעורק איזון בין האינטרסים הביטחוני שבסיסו החסין ובין התועלת שבגילויו של החומר החסוי. עוד עליו לבחון האם ישנה דרך לבדוק מן החומר החסוי מרכיבים מסוימים שניתן, בנסיבות העניין, לחשוף אותם – אם במישרין ואם בדרך של פרפרזה – באופן שיש לו עותר בהגנתו [ראו, למשל: בש"פ 34/2016 אלעמרני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 והאסמכתאות שם (11.6.2014)].

7. במקורה דן, עיון בחומר החסוי מעלה כי הוא נופל כלו בגין תעוזת החסין שהוצאה. יוטעם לעניין זה, כי בית משפט זה כבר עמד בעבר על כך כי יש והטעמים העומדים בסיסו הוצאתה של תעוזת חסין יחולו אף על עצם העברת רשימת חומר החקירה לעוניה של ההגנה [ראו, למשל: בש"פ 2849/15 אבו סאלח נ' מדינת ישראל, פסקה 14 והאסמכתאות שם (11.6.2015)]. זאת ועוד, שוכנעתني כי אין בחומר החסוי דבר החינוי להגנתו של העותר. עוד אציין כי לא מצאתי כל סתויה בין הוצאתה של תעוזת החסין לבין הוראותיו של סעיף 74 לחוק. זאת ביחס לשימורו של הסעיף האמור, הקובל כי יש לאפשר לנאים ולבאי-כחו לעין בחומר החקירה "הנוגע לאישום".

8. סוף דבר, העתירה נדחית איפוא.

ניתנה היום, כ"ב באלוול התשע"ו (25.9.2016).

שפט